

LITERATURA JORNADES

La correspondència que va mantindre Guillem Viladot al llarg de la seua vida mostra la seua relació amb els crítics, escriptors i editors del moment i posa de manifest que no va ser un creador ancorat al seu Agramunt natal. La UdL acollirà dimarts una jornada que analitzarà el contingut de les cartes d'aquest escriptor difícil de classificar, mort el 1999.

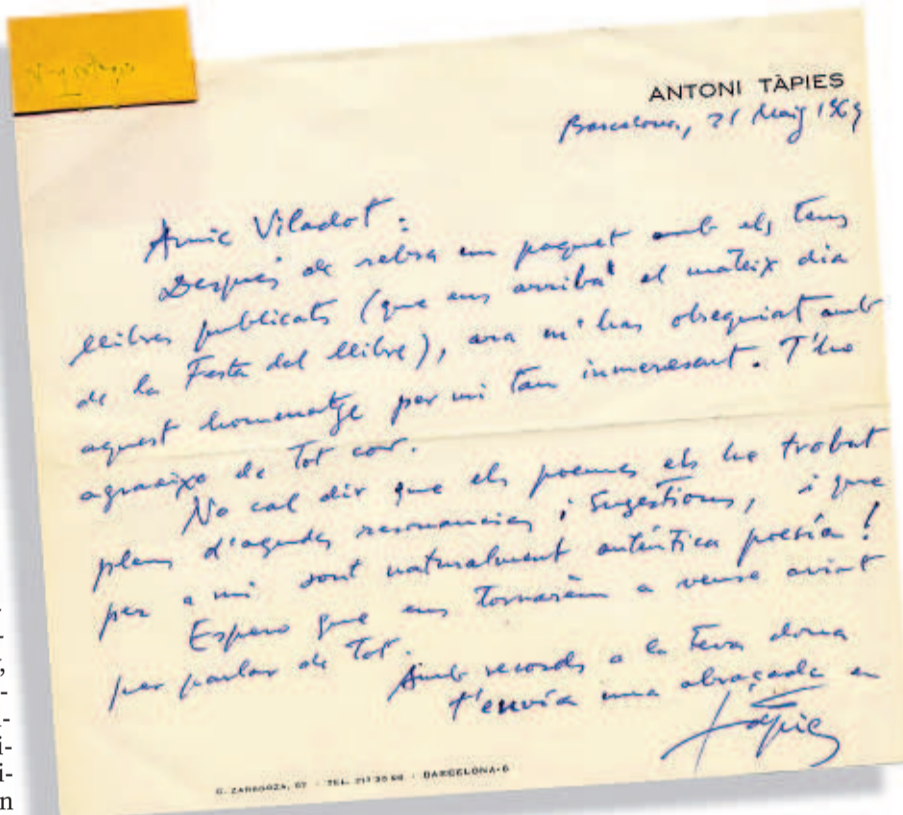
R. BANYERES

LLEIDA | "Aristòcrata de la literatura." Així defineix el veterà i prolífic escriptor Josep Vallverdú el desaparegut Guillem Viladot, un artista singular, amb una més que coneguda faceta d'escultor, també autor de centenars d'obres literàries de tots els gèneres i un dels pares de la poesia experimental.

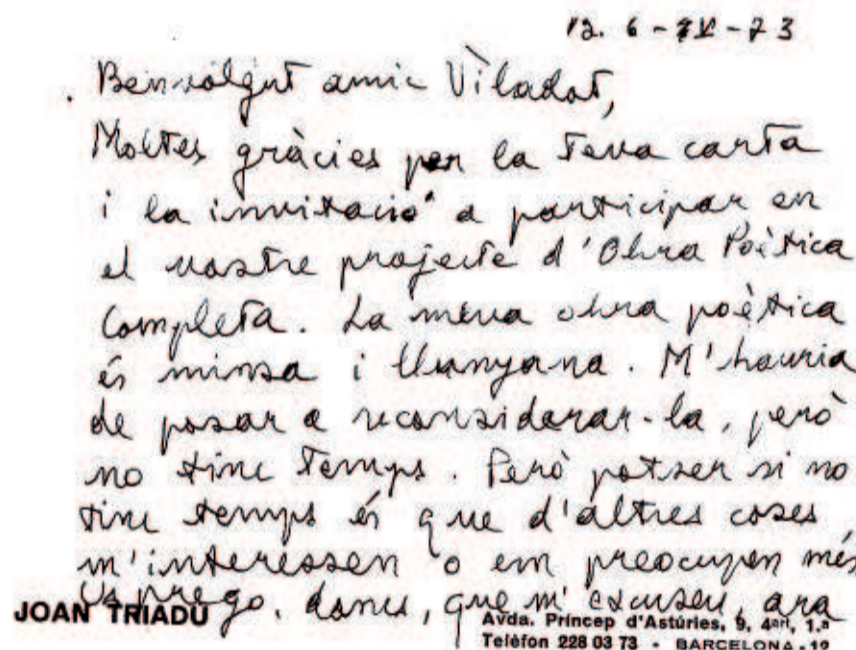
El pròxim 19 de novembre es compliran dotze anys de la mort del creador d'Agramunt, però (almenys per al gran públic) encara queda molt per descobrir. Per posar-hi remei, aquest dimarts la Càtedra Màrius Torres de la Universitat de Lleida ha organitzat la Jornada sobre l'epistolari de Guillem Viladot. Joan-Ramon Veny, director de la càtedra, va explicar que s'hi analitzaran al voltant d'una setantena de missives, la majoria destinades a Viladot, encara que també un nombre menor d'escriures per ell. "La intenció és, posteriorment, editar un volum amb les cartes i les conclusions de la jornada", va explicar Veny, "perquè és una forma de mostrar part de tot el que encara queda per publicar".

A més de Vallverdú, la correspondència està firmada per crítics literaris, artistes i editors de la talla de Joaquim Carbó, Joan Perucho, Joan Sales, Antoni Tàpies, Joan Teixidor o Joan Triadú. Noms que demostren el seu afany, compartit amb Vallverdú, "d'exportar la literatura de Lleida més enllà de la Panadella", segons Veny, "cosa que encara pretenc", assenyalava l'escriptor lleidatà.

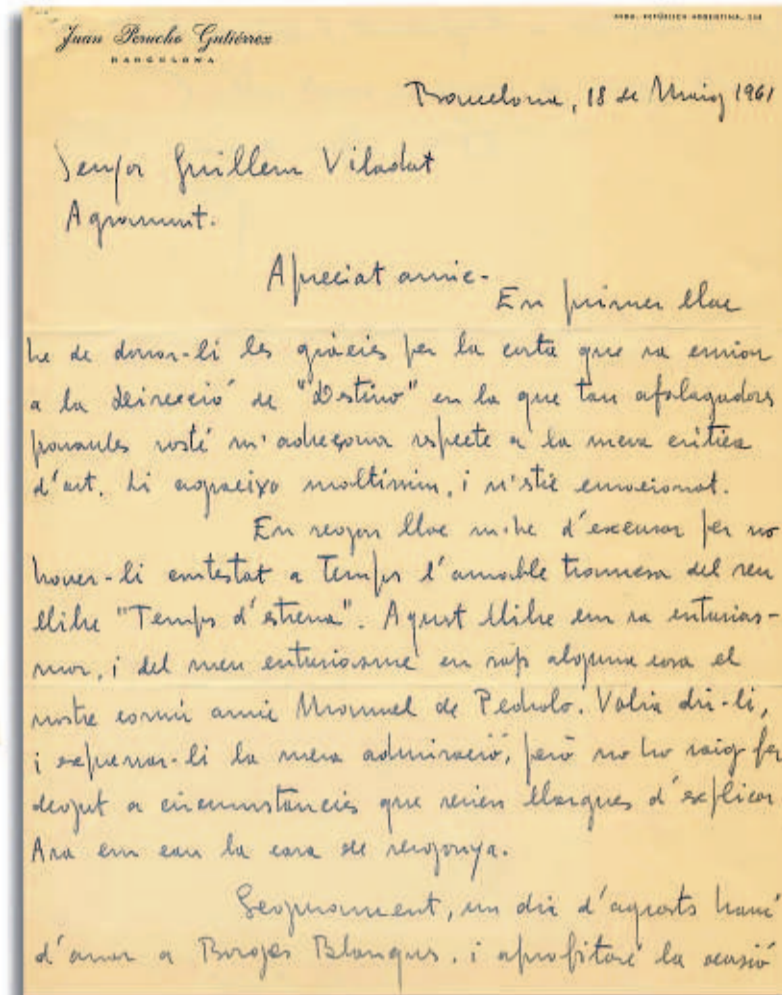
Vallverdú i Viladot van coincidir a finals dels anys cinquanta, segons explicava el pare de Rovelló a SEGRE, a la redacció de la revista *Labor*. Des de llavors es van convertir en grans amics. Una relació que van compartir amb el pintor Lluís Trepat i l'escriptor Manuel de

Antoni Tàpies. El pintor destaca a Viladot que els seus poemes li semblen "plens d'agudes ressonàncies i suggestions".

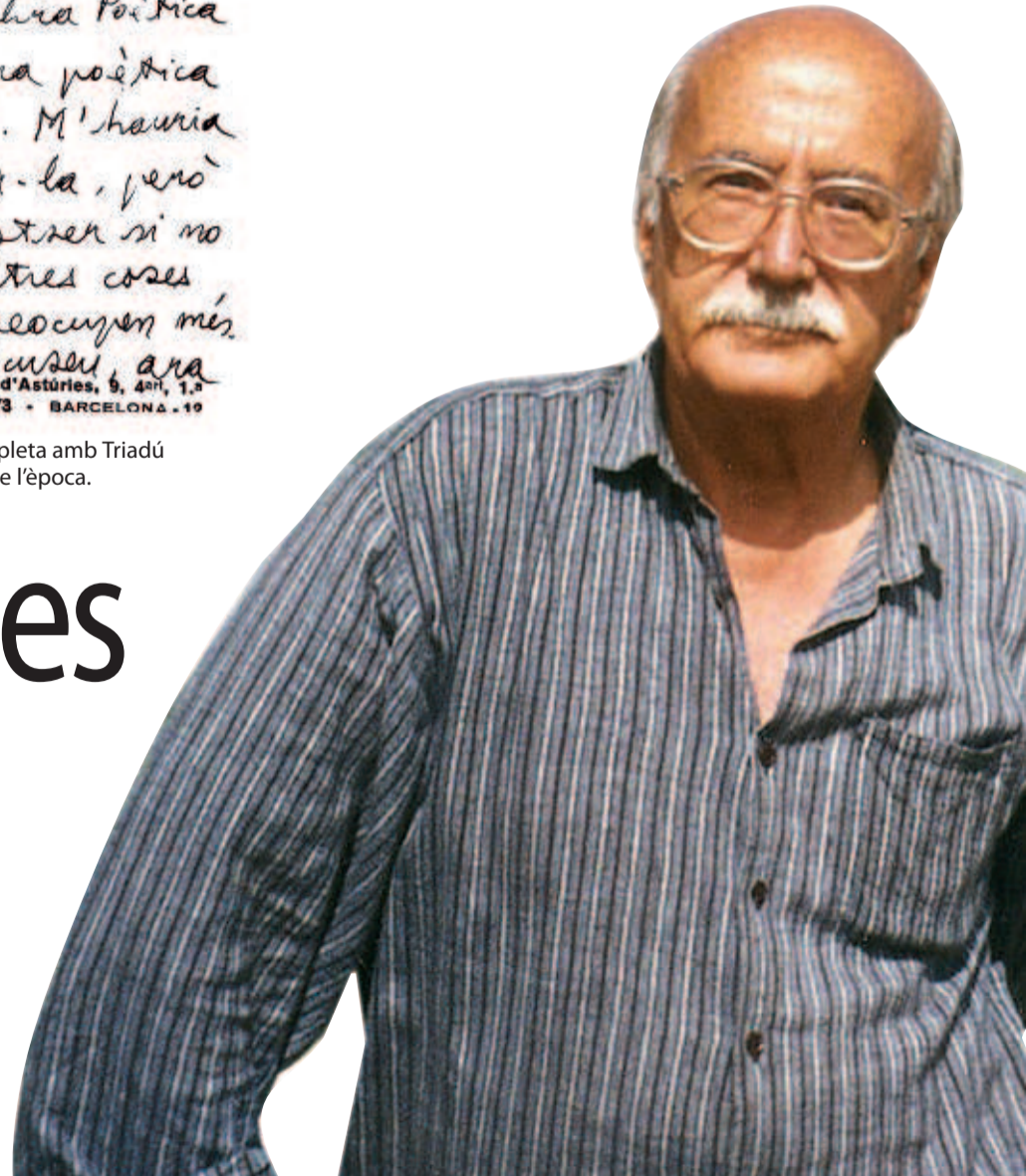
Joan Triadú. Les converses per participar a l'Obra Poètica Completa amb Triadú mostren que Viladot es relacionava amb els crítics i escriptors de l'època.

Joan Perucho. Una de les cartes que demostren la relació epistolar i d'intercanvi d'impressions sobre les seues respectives obres. Sobre el relat "Temps d'estrena" de Viladot, Perucho afirma: "M'ha emocionat."

Guillem Viladot, les cartes inèdites

Una jornada sobre l'escriptor d'Agramunt posarà de manifest les seues relacions amb els escriptors i crítics de l'època || La Universitat de Lleida acollirà la trobada aquest dimarts

La jornada està organitzada per la Fundació Guillem Viladot i la Càtedra Màrius Torres de la Universitat de Lleida, amb l'ajuda de la Institució de les Lletres Catalanes.

Aquest conjunt documental es publicarà en breu a la col·lecció 'Trossos' de l'Aula Màrius Torres i mostra la voluntat de Viladot de connectar amb els editors i crítics de Barcelona.

Les cartes són dels seus grans amics Vallverdú i Pedrolo, però també de Joan Teixidor, Joan Perucho, Joan Triadú, Antoni Tàpies o Jaume Agelet i Garriga, entre d'altres.

EL PARDAL EL PARDAL EL PARDAL EL PARDAL EL PARDAL EL PARDAL EL PARDAL EL PARDAL EL PARDAL EL PARDAL

Balaguer, 10 març 1958

Amic Viladot:

Suposo que el P. Gubernet t'haurà escrit, proposant-te de parlar sobre Pedrolo a les Congregacions. Són gent que tenen ganes de fer alguna cosa en català. Amb el P. Gubernet hem parlat -i ens hem escrit assíduament- sobre la conveniència de fer també sessions de teatre llegit catalanes -fins ara ho feien en castellà. Joestic en tractes amb els de l'ADB del Cercle de Sant Lluch per portar-los a Lleida a llegir el "Pigma-lió" en versió de Joan Oliver.

Vuit dies després de tu parlaria jo sobre Pedrolo, potser jo podria triar com a tema "La elaboració estilística de Pedrolo", vull dir una cosa que fes més referència als llibres un cop sortit al carrer que no pas a l'autor com a tal persona.

A Balaguer he descobert un grupet interessant, per bé que limitadíssim. Ara els començaré un curs sobre el país i les seves coses d'una manera general. D'altra banda et proposo seriosament un bon reportatge, -lli re-vistge- de tota la Segarra, a fer aquest estiu. Et vols fer en col·laboració? Si no ho vols el faré jo sol.

Realment, hem de parlar, ens hem de veure per tal de concretar tasques. Vols anar el diuenge dia 16 a Lleida? Fan en lectura "El Cuarto de Estar", de Greene, a les Congregacions. Comencen a les set del vespre. Podries passar per Balaguer i sortiriem plegats, cadascú amb la seva moto. Generalment acaben cap a quarts de deu, després del forum.

Dignes quèlcom. Jo tinc ara molta feina i no puc estendre'm més. Dono classes fora del centre, també,estic escrivint, fent coses per a la ràdio, jo que sé...

JV

Josep Vallverdú. Tots dos compartien la seua passió per la literatura i la llengua catalanes, així com per donar-les a conèixer.

EDITORIAL ALBOR

BARCELONA, 27 febrer, 1956.

En Guillem Viladot
Agraïment.

Volgut amic:

he rebut les teves dues lletres i vaig rebre també els tres exemplars de "Labor" que vas tenir la gentilesa d'enviar-me. Vaig donar-ne un al Perucho i l'altre a en Sarsanedas, als quals va ploure que des de Madrid algú s'ocupés de les seves coses. També jo trobo molt satisfactoria la teva tasca i en cal dir que algunes de les teves notes em semblen particularment reeixides i profundes. Recordo l'article que vas dedicar a en Canysmeres, i que ell em donà a llegir. L'home, no sé si t'ha escrit, va quedar afalagadíssim, però bé que una mica despistat, ja que vas col·locar-hi una sèrie de mots que el van desconcertar; però ja vaig veure que estava molt content. La llàstima, i ho dic seriosament, és que hagués de limitar la teva activitat crítica a les revistes lleidatanes, les quals - no cal engranyar-nos, - tenen poca difusió. Crec que seria molt interessant que col·laborassis regularment a algun setmanari ben conegut, perquè urgeix que s'encarregui d'aquesta tasca algú amb veritable amor a les nostres coses, a la literatura en general i amb dots crítiques indiscutibles. Desgraciadament, no ignoro que, des d'agraïment, qualsevol provatura en aquest sentit t'ha d'ésser molt difícil.

Quant a tot el succeït darrerament i que em contes sumàriament a la segona lletra. Ho comunicaré a l'Albertí, a l'Espriu i a en Canysmeres. Al Ribera a penes el coneix i no el veig mai, de manera que ja serà més difícil. Hauria volgut donar-te els comentaris de l'Espriu i en Pedreira al teu article sobre poesia, però darrerament he estat tan enfeinat que no he vist ni a l'un ni a l'altre; espero poder-ho fer en la pròxima lletra.

Vaig quedar molt sorprès al llegir que havies estat ací pels dies de Reis; la portera no m'havia dit res de la teva visita. Em sap greu que no coincidíssim, perquè m'hauria agradat parlar una bona estona amb tu; ara probablement ja no ets veure fins a l'estiu, a menys que et decidixis a donar una volta per Barcelona.

Per correu a part, t'envie el meu darrer llibre sortit, "Domicili provisional". Si no hi ha res de nou, vull dir si la censura no s'hi oposa, a l'abril o maig en sortirà un altre, a la Col·lecció "Lletres. Desgraciadament no hi ha manera de col·locar res una mica llarg, vull dir cap novel·la, perquè als editors s'espanten al llegir-les. Darrerament he tingut tota sèrie de dificultats amb aquests

Manuel de Pedrolo. Amb Vallverdú, va ser un dels grans amics de Viladot. Aquesta carta mostra la seua relació i en d'altres, elogia la seua prosa, de la qual destaca "un català preciós, clar, net i pulcre".

O sigui que l'estructura no es de simultaneïtat paral·lela, que seria així:

1a	2a	3a	4a
Barco	Barco	Barco	Barco
Pis	Pis	Pis	Pis
Bar	Bar	Bar	Bar
Masia	Masia	Masia	Masia
Tramvia	Tramvia	Tramvia	Tramvia

i tampoc es una tècnica simultànea alterna:

1a	2a	3a	4a	5a
Barco	Pis	Bar	Masia	Tramvia

.....

En "Cent històries" crec que pot parlar, en un sentit total, d'una unitat de temps, no solesament inicial, sino també completa. Crec que es aïllat i simultaneïtat de temps. El temps es el mateix a l'iniciar-se l'acció, i es el mateix al ~~des~~ desenvolupar-se i acabar-se l'acció (a cal distingir i distingir corresponent). Amb aquesta narració crec que ~~aconsegueix~~ aconseguixes un domini absolut del personatge sense argument, de la manera que retratats i tenen, dins seu, una dosis molt alta de vida, aquesta vida amb la que molts lectors han de sentir-se totalment identificats. Et queden molt bé i sense recorre a un argument. Son dos persones que viuen i que passen per davant nostres en un moment donat de la seva vida, aquest moment que el destí volt que coincideixin vitalment. Et queda molt bé, dins la grisor universalíssima dels dos personatges, aquesta força estranya que els fa sentir i que els transporta, pel camí de l'il·lusió, a evadir-se de la vulgaritat i monotonia de llurs vides. Força que tots hem sentit o sentim un moment o altra de la nostra vida i, que per transportar-nos a un món irreal, ens fa feliços. "Cent històries" té un encant meravellós. A més et queda d'una sencilleza autenticament savia.

Jaime 29 juliol 1965

Senyor Guillem Viladot

Bravolgut amic: He vingut a "Datins" la cordial atenció amb que heu llegit els meus versos i la bel·la i passional parlar amb que heu comentat. Gràcies, moltes gràcies per l'acolliment tan amical que heu fet al meu primer llibre. Voldria que ho fos reconeixement, amb més agraïment, necessito veure

Jaume Agelet i Garriga. Agraïa a Viladot la crítica a alguns dels seus poemes. En cartes anteriors, el qualifica d'"autèntic creador d'ambients".

Pedrolo. De fet, tots quatre es denominaven irònicament el Quartet de l'Urgell. Ells són altres autors de les cartes que aquest dimarts analitzaran experts com el filòleg Enric Falguera (que se centrarà en les missives d'Agelet i Garriga), Miquel Viladegut (que abordarà les de Vallverdú, que té previst assistir a la jornada) o Xavier Garcia (que recordarà l'amistat amb Manuel de Pedrolo). Per Vallverdú, es tracta d'un homenatge just a "un escriptor excepcional, no prou reconegut", destaca l'autor de *Les raons de Divendres*.

Guillem Viladot, farmacèutic de professió, sempre va ser difícil de classificar. El seu qüestionament de les convencions el va portar de forma habitual a les fronteres entre gèneres. Això sí, la seua tasca va ser infatigable, tant que la fundació que porta el seu nom encara té molta feina per ensenyar i publicar. Potser el més encertat a l'hora de definir-lo són les paraules de Vallverdú: "Un escriptor total, experimental."

Dimarts, les cartes dels seus col·legues deixaran al descobert més matisos amagats d'aquest creador que, per molts, hauria de ser universal.